

ارزشیابی اثر ابقایی حشره کش Cyfluthrin (Solfac WP 10%) جهت کنترل بیماری مالاریا در مناطق جنوبی ایران، (استان هرمزگان)

مهندس سید حسن موسوی کاظمی*، دکتر منصور معتبر**

خلاصه:

یک مطالعه مداخله‌ای و صحرایی طی سالهای ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ در منطقه سیاهو و شمیل شهرستان بندرعباس در جنوب ایران انجام گرفت و در این مطالعه اثر بخشی حشره کش سیفالوترین در رابطه با کنترل مالاریا در روستاهای تحت بررسی و شاهد مورد مقایسه قرار گرفت. در دهستان سیاهو، ۱۰ روستا با جمعیت کل ۳۲۳۶ نفر بعنوان تحت بررسی و ۳ روستا با جمعیت ۱۲۶۷ نفر بعنوان شاهد و در دهستان شمیل نیز ۱۱ روستا با جمعیت کل ۸۲۷۲ نفر بعنوان تحت بررسی و ۳ روستا با جمعیت ۳۶۷۵ نفر بعنوان شاهد انتخاب گردید. سمپاشی ابقایی با دوز هدف ۵۰ میلیگرم ماده مؤثر در متر مربع از اواسط فروردین ماه به کمک کارمندان مرکز بهداشت انجام گرفت.

استفاده از حشره کش سیفالوترین روی درصد پشه‌های پاروس، وفوراماکن داخلی، رفتار خونخواری آنوفلها از طعمه انسانی و حیوانی، بروز مالاریا و درصد لامهای مثبت تأثیر معنی داری داشته است.

بیشترین صید آنوفلها در گزش شبانه در ساعت ۱۱ و ۹ شب بوده است. در دهستان شمیل مرگ و میر آنوفل استفسنی تماس داده شده روی سطوح چوبی، گلی، گچی و سیمانی از ۱۰۰٪ به ۹۷/۱، ۹۷/۲، ۹۶/۱، ۹۶/۶٪ بعد از ۱۵۰ و ۸۰ روز و در دهستان سیاهو از ۱۰۰٪ به ۹۸/۲، ۹۷، ۹۵/۱، ۹۷/۱ بعد از ۱۵۱، ۱۲۲، ۹۸، ۱۲۲ روز کاهش یافته است. مرگ و میر آنوفل استفسنی توسط تست تلخینی در شمیل و سیاهو مؤید کاهش از ۱۰۰٪ به صفر درصد بعد از ۳۶ و ۳۳ روز بوده است.

در جنوب ایران با ناقلین متعدد و رفتار استراحت خارج و خونخواری داخل اماکن آنوفلها، فصل طولانی انتقال، می‌توان از حشره کش سیفالوترین بصورت سمپاشی ابقایی به میزان ۵۰ میلیگرم ماده خالص در متر مربع استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، حشره کش، سیفالوترین، مالاریا، جنوب ایران

* دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت و انسینو تحقیقات بهداشتی مرکز آموزش و تحقیقات بهداشتی بندرعباس
** دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت و انسینو تحقیقات بهداشتی مرکز آموزش و تحقیقات بهداشتی بندرعباس